

Pozvánka na valnou hromadu společnosti

Povinností společnosti je učinit vše, co po ní lze spravedlivě požadovat, aby se pozvánka na valnou hromadu ve lhůtě stanovené § 129 odst. 1 obch. zák. dostala do sféry dispozice společníka. Při absenci jiné úpravy ve společenské smlouvě je povinností společnosti pozvánku na valnou hromadu odeslat tak, aby mohla být společníkovi doručena ve lhůtě stanovené § 129 odst. 1 obch. zák. Byla-li pozvánka na valnou hromadu zaslána společníkovi prostřednictvím držitele poštovní licence, je rovněž nezbytné posoudit, zda důvody, pro které se zásilka dostala do sféry dispozice společníka opožděně či nikoli řádně, spočívají na straně společnosti nebo na straně doručovatele.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 590/2009, ze dne 29.7.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci navrhovatele P. B., zastoupeného Mgr. J.F., advokátem, o návrhu na zápis změn obchodní společnosti I. C., s. r. o., zastoupené Mgr. A. B., advokátem do obchodního rejstříku, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. C 24961, o dovolání společnosti proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 3. června 2008, č.j. 8 Cmo 105/2008-121, tak, že usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 3. června 2008, č.j. 8 Cmo 105/2008-121 a usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. listopadu 2007, č.j. F 40827/2007 C 24961/7-78, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Vrchní soud v Olomouci v záhlaví označeným usnesením potvrdil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. listopadu 2007, č.j. F 40827/2007 C 24961/7-78, kterým byl z obchodního rejstříku vymazán navrhovatel jako jednatel společnosti I. C., s. r. o. (dále jen „společnost“).

Vyšel přitom z toho, že:

- 1) Společníky společnosti jsou navrhovatel a obchodní společnost I. C. L. s. r. l. (dále jen „zahraniční společník“), se sídlem v I.; prvním jednatelem společnosti byl jmenován navrhovatel.
- 2) Společenská smlouva společnosti neobsahuje žádné ujednání o lhůtě pro oznámení termínu a programu valné hromady.
- 3) Navrhovatel svolal na den 29. srpna 2007 valnou hromadu společnosti, která měla (mimo jiné) projednat jeho odstoupení z funkce jednatele (dále jen „valná hromada“).
- 4) Spolu s pozvánkou na valnou hromadu navrhovatel odeslal zahraničnímu společníkovi na adresu sídla v I. poštou dne 6. srpna 2007 i oznámení o odstoupení z funkce.
- 5) Zahraniční společník se na valnou hromadu nedostavil.

Jako rozhodující posuzoval odvolací soud otázku, zda valná hromada společnosti byla svolána platně. Protože společenská smlouva společnosti neobsahuje zvláštní ujednání o oznámení termínu a programu valné hromady, vycházel při posouzení platnosti jejího svolání z ustanovení § 129 odst. 1 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“) a argumentoval i závěry obsaženými v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. ledna 2008, sp. zn. 29 Odo 1429/2006 (uveřejněného pod číslem 22/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek; dále jen „R 22/2009“).

Odeslal-li navrhovatel jménem společnosti pozvánku na valnou hromadu zahraničnímu společníkovi dne 6. srpna 2007 na známou adresu a nemohl-li ovlivnit dobu její přepravy do I., bylo – podle názoru

odvolacího soudu – pro posouzení otázky, zda společnost, za niž navrhovatel jednal, splnila podmínky uvedené v § 129 odst. 1 obch. zák., bez významu, kdy si zahraniční společník pozvánku převzal.

Problém spočívající v tom, že podstatná část patnáctidenní zákonné lhůty pro svolání valné hromady mohla být po odeslání pozvánky vyčerpána její přepravou do Itálie, mohl podle odvolacího soudu zahraniční společník (jenž byl majoritním společníkem) minimalizovat zvláštní úpravou lhůty pro oznámení termínu a programu valné hromady ve společenské smlouvě. Protože tak neučinil a společenská smlouva v tomto směru ničeho jiného než zákon nestanoví, uzavřel odvolací soud, že pro zajištění toho, aby společníci byli s dostatečným časovým předstihem informováni o konání valné hromady, musela společnost pozvánku odeslat nejpozději patnáct dní před konáním valné hromady. Jestliže pozvánku k poštovní přepravě předala 6. srpna 2007 a valná hromada se měla konat 29. srpna 2007, společnost tuto povinnost splnila.

Odvolací soud tak dovodil, že valná hromada byla svolána platně. Byla-li svolána platně a měla-li podle programu projednat odstoupení navrhovatele z funkce jednatele, pak – i když v důsledku neúčasti zahraničního společníka nebyla usnášeníschopná – funkce jednatele navrhovateli postupem podle § 66 odst. 1 obch. zák. zanikla.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podala společnost dovolání, odkazujíc co do jeho přípustnosti na ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Namítá, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.), a navrhuje, aby dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu i soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil posledně jmenovanému soudu k dalšímu řízení.

Za zásadně právně významnou má dovolatelka otázku, zda postačí, aby pozvánka na valnou hromadu byla společníkovi ve lhůtě stanovené § 129 odst. 1 obch. zák. odeslána nebo je třeba, aby byla společníkovi v této lhůtě doručena.

Tvrdí, že v R 22/2009 Nejvyšší soud neřešil situaci, která nastala v projednávané věci, kdy sice došlo k relativně včasnému odeslání pozvánky, ale „není prokázáno, a z pohledu ... odvolacího soudu ... je i nerozhodné, kdy se zásilka dostala do sféry dispozice adresáta, zda-li se do ní vůbec dostala a pokud se tak stalo, tak zda-li to bylo včas.“ Zdůrazňuje, že v případě zahraničního společníka je třeba počítat s možnými problémy a průtahy v přepravě pozvánky a nezbytný je proto větší časový předstih.

Podle názoru dovolatelky ke splnění povinnosti oznámit termín a program valné hromady (§ 129 odst. 1 obch. zák.) nepostačí, aby bylo prokázáno, že zásilka obsahující pozvánku na valnou hromadu byla předána k poštovní přepravě, nýbrž musí být prokázáno, že pozvánka se včas dostala do sféry dispozice adresáta. Přestože podle dovolatelky odesílatel za problémy s přepravou zásilky neodpovídá, nemohou být tyto přičítány ani k tíži adresáta – společníka, který musí být o konání valné hromady náležitě vyrozuměn.

Dovolatelka argumentuje i tím, že ustanovení § 129 odst. 1 obch. zák. pro splnění povinnosti užívá slovesa „oznámit“, jež vykládá jako „sdělit (předat) informaci“, k němuž nemůže dojít odesláním zásilky obsahující informaci, ale jedině jejím převzetím.

Za „nepochopitelný“ má dovolatelka názor, podle něhož si zahraniční společník vzniklé problémy zavínil sám tím, že do společenské smlouvy nevčlenil dostatečně dlouhou lhůtu ke svolání valné hromady. Takovou povinnost zákon neukládá. Ustanovení § 129 odst. 1 obch. zák. je naopak nutno vykládat „v úzké návaznosti“ na obecné ustanovení § 66 odst. 1 obch. zák. Na valné hromadě mělo být projednáno odstoupení jediného jednatele z funkce, přičemž společnost by měla být chráněna i před tím, aby statutární orgán neukončil funkci ze dne na den. Účelem lhůty upravené v § 129

odst. 1 obch. zák. je dát společníkovi možnost náležitě se připravit na jednání valné hromady, aby zde náležitým způsobem mohl uplatnit svá práva. Společník by měl mít možnost přípravy nejenom „po stránce obsahové“ (studium a příprava podkladů), ale rovněž „po stránce materiální“ (zajištění přepravy, ubytování, popř. tlumočnicka). Jelikož pozvánka byla zahraničnímu společníkovi doručena až 24. srpna 2007, nemohl být o termínu a programu valné hromady informován s dostatečným časovým předstihem.

Zásadní právní význam usnesení odvolacího soudu Nejvyšší soud shledává - a v tomto rozsahu má dovolání za přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. - ve výkladu ustanovení § 129 odst. 1 obch. zák.

Podle ustanovení § 129 odst. 1 věty první obch. zák. se termín a program valné hromady oznámí společníkům ve lhůtě určené společenskou smlouvou, jinak nejméně 15 dnů přede dnem jejího konání, a to písemnou pozvánkou, nestanoví-li společenská smlouva jinak.

V této podobě citované ustanovení platilo ke dni svolání valné hromady a do dnešního dne nedoznalo změn.

V R 22/2009 Nejvyšší soud vyložil, že účelem citovaného ustanovení je zajistit, aby společníci byli s dostatečným časovým předstihem informováni o tom, že se bude valná hromada konat a mohli si tak vytvořit předpoklady pro účast na ní. K tomu účelu musí společnost učinit vše, co po ní lze spravedlivě požadovat, aby takovou informovanost společníků zajistila. Na tomto základě formuloval a odůvodnil i závěr, podle něhož odeslala-li společnost v zákonem stanovené lhůtě pozvánku na valnou hromadu doporučeným dopisem společníkům na jejich poslední známou adresu, byl termín a program valné hromady společníkům oznámen ve smyslu § 129 odst. 1 obch. zák. i tehdy, nebyla-li zásilka doručena adresátu z příčin, jež spočívají na jeho straně.

O případ, kdy by doručení zásilky zmařil sám adresát, však v projednávané věci nejde. Odkaz odvolacího soudu na R 22/2009 proto není příslušný.

Teleologickým a logickým výkladem citovaného ustanovení (týkajícího se výlučně společnosti s ručením omezeným) lze dovodit, že povinností společnosti je učinit vše, co po ní lze spravedlivě požadovat, aby se pozvánka na valnou hromadu ve lhůtě stanovené § 129 odst. 1 obch. zák. dostala do sféry dispozice společníka (srov. však odlišnou dikci ustanovení § 184 odst. 4 věty druhé obch. zák., jež stanoví způsob uveřejnění pozvánky v akciové společnosti s akciemi na jméno).

Na tomto základě nemůže být přijat jiný závěr než ten, že - při absenci jiné úpravy ve společenské smlouvě - je povinností společnosti pozvánku na valnou hromadu odeslat tak, aby mohla být společníkovi doručena ve lhůtě stanovené § 129 odst. 1 obch. zák., tj. aby mohla být doručena nejméně 15 dnů přede dnem konání valné hromady. Jen tak bude zajištěno, aby společník byl o tom, že se bude valná hromada konat, informován s dostatečným časovým předstihem.

Tento závěr odpovídá i účelu citovaného ustanovení tak, jak jej vyložil Nejvyšší soud v R 22/2009.

Právní posouzení věci odvolacím soudem, který se otázkou, kdy se pozvánka na valnou hromadu dostala do sféry dispozice zahraničního společníka, nezabýval - neboť uzavřel, že pro posouzení otázky, zda společnost, za niž navrhovatel jednal, splnila podmínky uvedené v § 129 odst. 1 obch. zák., je bez významu, kdy si zahraniční společník pozvánku převzal - je proto neúplné a tudíž nesprávné.

Dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. byl tak uplatněn právem a Nejvyšší soud proto usnesení odvolacího soudu zrušil. Důvody, pro které nemohlo obstát rozhodnutí

odvolacího soudu, dopadají i na usnesení soudu prvního stupně; Nejvyšší soud proto zrušil i je a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem a 3 věta druhá o. s. ř.).

Pro úplnost je třeba dodat, že byla-li (tak, jak se stalo v projednávané věci) pozvánka na valnou hromadu zaslána společníkovi prostřednictvím držitele poštovní licence, bude rovněž nezbytné posoudit, zda důvody, pro které se zásilka dostala do sféry dispozice společníka opožděně či nikoli řádně, spočívají na straně společnosti nebo na straně doručovatele. V posledně uvedeném případě je pak třeba vyřešit i otázku, komu (zda společnosti nebo společníkovi) lze přičítat následky opožděného doručení či přímo nedoručení zásilky obsahující pozvánku na valnou hromadu, k němuž došlo z důvodů na straně doručovatele.

Dále se pak bude třeba zabývat i tím, zda důsledkem případného porušení ustanovení § 129 odst. 1 obch. zák. bylo podstatné porušení práv společníka nebo zda toto porušení mělo závažné právní následky (§ 131 odst. 3 písm. a/ obch. zák.).

Právní názor Nejvyššího soudu je pro odvolací soud i pro soud prvního stupně závazný (§ 243d odst. 1 část věty první za středníkem, § 226 odst. 1 o. s. ř.).

V další fázi řízení soud zjistí, kdy se pozvánka na valnou hromadu dostala do sféry dispozice zahraničního společníka a posoudí, zda se tak stalo s dostatečným časovým předstihem, tj. ve lhůtě uvedené v ustanovení § 129 odst. 1 obch. zák.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)